

Novičar iz avstrijskih krajev.

Iz Pešta na Ogersk. 3. jan. Veliki sejm, ki se je ob novem letu začel, je prav živ. Za volno je dokaj kupca, zato je tudi cena nekoliko poskočila. Žitne kupčije je pri nas čedalje več; celó iz Pruskega, Švajca in Badna hodijo sedaj kupci sem; lepe banaške pšenice (82 do 84 in pol funta težke) se je veliko, po 6 fl. 6 kr. prodalo, bačke po 5 fl. 40 kr. vagán; ogeršično olje se prodaja po 34 fl. 15 kr. do 35 fl. 15 krajc.; cena je tedaj nekoliko padla; rumena sterd je od 27 do 28 fl., bela od 29 do 30 fl., vosek po 102 do 103 fl. cent. Za štacunarsko dunajsko blago še ni veliko kupca. Tudi za ogersko vino je poslednji čas manj kupčije; nekteri poročniki iz unanjih dežel so gledali le na nižjo ceno ter so nakupovali poblojene vina; take vina pa se, ko se deleč peljejo, kmali spridijo in to je tam pa tam škodovalo dobremu imenu naših vin — in kupca je sedaj zatega voljo manj. Vunanji kupci ne ravnaajo tedaj prav, ako ne kupujejo vin od dobro znanih, poštenih tergovcov.

Iz Varaždina. C. k. ministerstvo bogočastja in nauka je dosihmal namestne profesorje: gospode Fr. Folprecht-a, Fr. Korineka in Matija Valjavca za prave profesorje na gimnazii varaždinskem poterdilo.

Iz Notrajnskega 1. jan. — Na Pivki so v neki vasi zasačili orodje za ponarejanje bankovcov, in so nekaj Pivčanov zaperli. — Sodno preiskovanje zavolj ponarejajvcov kovanega dnarja, za ktere se je še poleti izvedilo, še terpi.

Iz Ljubljane. Tudi naša kupčijska in obertnijska zbornica bo pristopila ministerskemu mnenju zastran svobodne nove postave za obertnike in rokodelce. — 27. dan p. m. je gosp. Friderik Terček v Kozlerjevi hiši blizo pošte odperl naznanavno pisarnico, kakoršne dosihmal v Ljubljani v takošni obširnosti še ni bilo. Karkoli kdo le želi, se mu za majhen dnar opravi v ti pisarnici ali po ti pisarnici; le v pravadah ne more za kakega družega namestnica pred sodbo iti. Vse druge poročila pa opravlja, naj segajo kamor koli. Kdor želi kar koli prodati ali kaj kupiti, — zamenjati ali v najem vzeti, — dnarja si izposoditi ali ga naložiti, — karkoli si naročiti iz Ljubljane, Kranjskega ali ktere koli dežele našega cesarstva ali tudi iz ptujih dežel, — se ponuditi za kako službo ali dobiti kakošno službo, naj je posel možkega ali ženskega spôla ali če služi za kaj družega, — ob kratkem rečeno: za vse, kar koli kdo želi, je tu svet in pripomoček; vse naročila se tu sprejemajo; še celó v tem, če bi kdo rad kakošno pismo komu pisal, pa ne zna sam pisati, postreže ta pisarnica vsakemu, ako ji za kakoršno koli pismo 6 krajc. pisnine plača. V vsih večjih mestih so take naznanovavnice; s to napravo je tudi Ljubljana stopila v kolo večjih mest.

Novičar iz raznih krajev.

Ker so laške dežele (lombarško-benečanske) preteklo leto veliko škodo terpele po tertni boleznii, so cesar blagovolili jim davke nekoliko znižati. — Tisti poboljški pri plači cesarskih uradnikov zavoljo dragine so sedaj po višjem sklepu od 22. dec. l. l. znani in so tolikšni, kakor smo že povedali v 1. listu; le to imamo še dostaviti, da zadevajo le 6 zimskih mescov, to je, čas od listopada lanskega leta do konca aprila tega leta. — Po izkazku dunajske banke je imela ona poslednji mesec gotovine v srebru za 49 mil. 410.554 fl., njenih bankovcov je bilo med ljudstvom za 377 mil. 880.275 fl. — Na Dunaji je po koleri nastopil legar (tifus) tako hudo, da že v bolnišnici prostora manjka za bolnike. — V tem, ko se iz Petrograda slišijo še precej mirne novice, se je v Parizu vzdignil vojskini vihar po časnikih tako, da „Consti-

tutionnel“ dosihmal zmiraj pridigar mirú, straši sedaj z vojsko, hudo vojsko, in sošteva že armado z 250.000 vojaki, ki bojo zraven vsemogočne angleško-francozke armade na Turškem Rusom nasproti stali. Pa tudi rusovski časniki ne praznujejo o vojskinih zadevah. „Sieverna Pčela“ pravi: „Preteklo leto se je doveršilo mnogo važnega, in tudi prihodnost pripravlja mnogo važnega. Ako primerjamo pretekle čase s sedanjimi, nas ne smé prihodnost strašiti; vesela bo.“ S temi besedami začenja sostavek o delih Petra I. in pravi dalje: „Prihodnjega maja (1856) bo 153 let, kar je car Peter (16. maja 1703) ob Nevi v imenu aposteljna Petra mesto osnoval in ga Petrograd imenoval. Tri leta pozneje, 6. maja 1706, je napravil tam kamnitno terdnjavo in tako se bo mesca maja 1856 praznoval spomin 150letnega obstoja terdnjave Petro-Paulove. Peter I. ni začel svojih del v vgodnih okoljšinah, vendar so zdaj take, da se čudi Evropa nad njimi.“ Soštevsí početja slavnega cara pravi pisatelj: „Pred 100 leti se je Rusija pripravljala za vojsko, ktero je leta 1757 zoper imenitnega vojskovodja Friderika Vélikega začela. Tudi takrat so se vdeležvali Angleži in Francozi vojske; Francozi so bili zedinjeni z Avstrijo, ktera se je vojskovala s Prusijo, Prusi pa z Angleži, kteri so hotli Rusijo pogovoriti v prusko-angleško zavezo; spomina vredno je, da tadanji angleški diplomat Williams je takomalo opravil, kakor sedaj general Williams v Karsu.“ Iz vsega se vidi, da vsaka stran dela, kar more, bolj za vojsko kot za mirno spravo. — V Parizu se bo snidel zbor vsih imenitniših vojskovodjev francozkih, angležkih in sardinskih v posvetovanje vojskinih zadev. — Sej je vendar le res, da je bila misel Omer-paša odstaviti, al sultan noče nič od tega slišati. — Kar turško cesarstvo stoji, se še nikdar ni zgodilo kaj tacega, kar se je zgodilo zadnje dni preteklega leta: sultan turški, Abdul Medjid, je sprejel iz rok francozkega poslanca véliki križ francozkega reda „častnega legijona“ in si ga pripel na persi. Nikoli noben sultan ni hotel vzeti kake svetinje od kakega kristijanskega vladarja; zato se je pa tudi pri ti slovesnosti Turkom stare korenine lahko na obrazih bralo, kaj so si mislili v sercu, ki so vidili križ na persih vladarja mahomedanskega. — Še nekaj družega se od sultana pripoveduje, kar pa je zlo neverjetno, namreč, da se je dal perve dni mesca decembra po naj višjem duhovnu, Šeich ul Islam-u, z neko svojih žen (odalisk) redno poročiti. Ko so to zvedile njene tovaršice, so nek začele strašno razsajati zoper gospodarico harema, češ, da je ona to naključila. — Mož, Maršal po imenu, ki je najdel neizmerno bogate rudnike zlata v Kalifornii, je znorel, in on, ki je toliko ljudi srečnih storil na svetu, je sedaj naj nesrečnejši človek v Kalifornii. Od enega do družega kraja hodi vés zbežan; le ta misel mu po glavi blodi, da je v zvezi z neštevilnimi duhovi, ki so mu povedali od milijonov in milijonov kupov zlata, da pa še ni čas prišel razodeti svetu teh zakladov. — Na črnem morji je od 18. do 21. decembra razsajala strašna burja, in napravila veliko škodo. Med 36 ladijami, ki so iz Donave (Suline) jadrane na černo morje, je razbila 14 piemontežkih, 8 gerških, 3 avstrijske in 1 toškanske; od 10 družih se takrat še ni nič vedilo. Na družih krajih se jih je pa še dvakrat več potopilo. Okoli 300 mornarjev je utonilo.

Pogovori vredništva.

Gosp. J. L. v Ž.: Hvala lepa za poslano. — Gosp. J. Zd. V. v L.: Tudi hvala lepa! Berž ko bo moč pride vse v natis. — Gosp. L. G. v Z.: Še malo prosimo za poterpljenje, ker dosihmal še nismo mogli prestaviti. — Gosp. A. P. na J.: Ker „Novice“ večkrat naznanujejo žitno ceno iz Banata itd., smo mislili, da bi utegnili to važniše biti od žitne cene v Ljubljani in Krajni. Ker pa nam pišete, da mnogi ne pogrešajo radi tega in tudi kupov teržanskega blaga ne, Vam bomo v prihodnje stregli s takimi kupčijskimi novicami. — Gosp. R. v L. P.: Pesem od „kmetiškega stanú“ nam je več znanih; ne vém, ktero mislite; prosim nam jo poslati.